

Jaarplan 2023

Stichting Natuur- en Milieu Educatie

Inleiding

In dit jaarplan van de Stichting Natuur- en Milieu Educatie (Stichting) staan de activiteiten voor het jaar 2023 beschreven. Deze zijn gebaseerd op het beleidsplan "Samen duurzaam denken en doen 2021-2025".

De Stichting werkt vanuit een aantrekkelijk en vernieuwd Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man (NMC) in het gelijknamig recreatiegebied, onderdeel van het GrensPark Kempen-Broek, en vanuit een sterke band met de gemeente Weert, natuurorganisaties, het onderwijsveld en lokale bedrijven.

Daarmee probeert de Stichting zoveel mogelijk mensen te overtuigen van het belang van een natuurvriendelijk bewustzijn en een duurzame samenleving.

1. Aanpak

Ook dit jaar zal de Stichting haar rol als aanjager en regisseur van leerprocessen en beleving rondom natuur en duurzaamheid invullen. Daarnaast zal de focus liggen op nieuwe, aansprekende activiteiten in en rondom het NMC.

Om de veelheid aan functies effectief te laten verlopen is de bestuursstructuur ingedeeld in vijf werkgroepen: 1. Bouwteam, 2. Sponsor-, subsidie-, & projectenteam, 3.

Samenwerking met de gemeente & onderwijsontwikkeling, 4. NMC van de toekomst en 5. Dagelijkse bedrijfsvoering.

In 2022 is gedurende het professionaliseringproces de profielschets voor een centrummanager vastgesteld. De werving en selectie hiervan is op dit moment nog in volle gang.

Daarnaast zullen we ook aan de sturing en invulling van de herinrichting van de bestaande en vernieuwde ruimtes in het NMC veel aandacht besteden. De ingediende provinciale en euregionale (Interreg) projectaanvragen en verzoeken tot sponsorbijdrages vanuit het lokale bedrijfsleven voor een permanente tentoonstelling zijn positief ontvangen en voor een belangrijk deel zijn de middelen toegezegd.

Educatieve programma's van de kernpartners worden ondersteund en ruimtes en onderzoeksmaterialen hiervoor worden door de Stichting beschikbaar gesteld.

2. Kernactiviteiten

Basisonderwijs

De basisscholen uit Weert en omgeving worden actief benaderd voor de invulling van educatieve programma's.

Met de contactambtenaar van de gemeente wordt overleg gevoerd over de mogelijkheden van projecten voor de basisscholen.

Vanuit de regeling JongLerenEten wordt het project Moestuineren bij de Montessorischool in Weert ingevuld. Indien mogelijk wordt dit uitgebreid naar andere scholen in Weert.

Met basisschool Het Dal wordt het project Groene Zomerschool voorbereid en uitgevoerd.

Voortgezet onderwijs

SG Philips van Horne en Yuverta (Citaverde) Nederweert worden vanuit het project Eco-Schools begeleid om het groene certificaat te behouden respectievelijk te verkrijgen.

De 1^e en 2^e jaars leerlingen van de Philips van Horne Scholengemeenschap voeren in de maanden juni, respectievelijk september de Milieu Actie Dagen uit.

In maart en oktober komen de 1^e en 2^e jaars leerlingen van vmbo Het Kwadrant verschillende workshops rondom het thema biodiversiteit en voedsel uitvoeren.

De leerlingen 4 vwo van het College Weert volgen in april een 2-daags lesprogramma rondom biotopen en leerlingen van 1 vwo (Koers) worden in maart begeleid bij de uitvoering van opdrachten rondom Duurzaamheid.

Beroepsonderwijs

Studenten van het beroepsonderwijs Fontys Lerarenopleiding Aardrijkskunde kunnen ook dit jaar weer gebruik maken van specifieke lesprogramma's over het ontstaan en de kenmerken van het landschap, zoals het Geopad Weert.

Voor de 1^e jaars studenten van de Nieuwste Pabo Fontys te Sittard worden in het najaar workshops georganiseerd.

De Stichting biedt in overleg met IVN Weert e.o. stageplekken aan voor studenten uit het beroepsonderwijs.

Algemeen publiek

Naast educatieve programma's voor het onderwijs worden ook activiteiten voor de recreanten georganiseerd, veelal op initiatief van de kernpartners.

De tentoonstellingscommissie ontwikkelt tijdelijke tentoonstellingen rondom de thema's Zand en Voedsel. De Imkervereniging Ambrosius organiseert een Imkercursus en Imkerdag, Geologische Vereniging Mente et Malleo een gezinsactiviteit rondom fossielen en mineralen en IVN Weert e.o. organiseert lezingen, filmvoorstellingen, vogelcursus, excursies en gezinsactiviteiten.

De ontwikkeling van de permante tentoonstelling voor het publiek in de expositieruimte wordt door de Stichting samen met IVN Weert e.o. en in overleg Grenspark Kempen-Broek en de overige kernpartners aangestuurd.

In het kader van de provinciale en waterschapsverkiezingen worden enkele regionale kandidaten uitgenodigd om enkele groene thema's toe te lichten.

Om de continuïteit van het vrijwilligerswerk te waarborgen worden de 70 vrijwilligers begeleid en bijgeschoold. Ze begeleiden educatieve activiteiten, verrichten baliediensten, onderhouden de tuin, website en bibliotheek en doen klein technisch onderhoud.

Voor het begeleiden van nieuwe activiteiten worden nieuwe vrijwilligers benaderd.

Daarmee zal het aantal bezoekers en vrijwilligers merkbaar toenemen.

Met de partners van het Samenwerkingsverband De IJzeren Man en Weert Marketing wordt bekeken welke kansrijke projecten in de vorm van arrangementen voor het gezin kunnen worden opgesteld en aangeboden.

3. Gebouw NMC

Vorig jaar is de renovatie en uitbreiding van het NMC afgerond. Veel energie en aandacht zal dit jaar gaan naar de opzet van de permanente tentoonstelling voor het publiek in de publieksruimte en de inrichting van het natuurlokaal voor het onderwijs. Dit wordt aangestuurd door een extern bureau met medewerking van IVN Weert e.o. en in overleg de overige kernpartners ingevuld. De permanente tentoonstelling is gebaseerd op acht eilanden die het kenmerkende landschap van Weert e.o. vormgeven en een werkstation. Dankzij de hernieuwde ICT-structuur en systemen is een interactieve en digitale invulling mogelijk.

Financiering

De Stichting is sterk afhankelijk van de financiële bijdrage van de gemeente Weert. In het afgelopen jaar heeft de Stichting bij sponsors, bedrijven en organisaties gezorgd voor extra financiële middelen die dit jaar ingezet worden voor de opzet van de permanente tentoonstelling.

Stappen worden gezet naar een nieuw verdienmodel middels enkele kansrijke projecten voor de uitvoering van belevingsactiviteiten vanuit het NMC en passend bij de permanente tentoonstelling.

Onderzocht wordt op welke manier de zeer fors gestegen energiekosten betaald moeten worden en voor de toekomst betaalbaar kunnen blijven.

Samenwerking

Met de gemeente Weert vindt structureel overleg plaats op strategisch en op uitvoerend niveau over de uitvoering van educatieve projecten rondom duurzaamheidsthema's, waarin het NMC een nadrukkelijke rol vervult.

Vanuit Samenwerkingsverband IJzeren Man worden recreatieve activiteiten gepromoot en arrangementen samengesteld.

Voor de uitvoering van de activiteiten, gerealiseerd door de kernpartners, is een goede relatie en samenwerking noodzakelijk.

Er zijn elf kernpartners aan het NMC verbonden: IVN Weert e.o., Geologische Vereniging Mente et Malleo, Herenboeren Land van Weert, Imkervereniging St. Ambrosius, Grenspark Kempen-Broek, Vereniging Natuurmonumenten, Stichting Groen Weert, Stichting het Limburgs Landschap, Waterschap Limburg, WeertEnergie en Weerterlandhout. Zij maken gebruik van de faciliteiten van het NMC en verzorgen informatieve en educatieve activiteiten voor scholen en/of algemeen publiek. De geplande publieksactiviteiten staan vermeld in de bijlage.

Het NMC functioneert tevens als Toegangspoort GrensPark Kempen-Broek. Dit jaar zullen meer laagdrempelige belevingsactiviteiten worden ontwikkeld passend bij de nieuwe permanente tentoonstelling.

Informatieverstrekking en promotie van activiteiten vindt plaats middels de website, folders, brochures en persberichten. De vrijwilligers, relaties en andere betrokkenen bij het NMC ontvangen een periodieke digitale nieuwsbrief.